

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
 Scrisori nefrancate nu
 se primesc. Manuscrise
 nu se retrimit.
 INSERATE se primesc la
 ADMINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
 următoarele Birouri de anunțuri:
 In Viena: M. Dukas Nachf.
 Max. Augenthaler & Emerich Lesner.
 Heinrich Schalek. Rudolf Wosso.
 A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
 In Budapesta: A. V. Goldber-
 ger, Ekstein Bernat. In Ham-
 burg: Marolyi & Liebmann.
 PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 riă garmond pe o colônă 6 or.
 și 30 cr. timbru pentru o pu-
 blicare. — Publicări mai dese
 după tariful și învoială.
 RECLAME pe pagină a 3.a o
 seriă 10 cr. senu 30 banl.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L I X I.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se primumeră la toate ofi-
 ciele poștale din întru și din
 afară și la d-rii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30, etajiu
 I.: Pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
 luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
 v. a. senu 15 banl. — Atât abo-
 namentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 216.

Brașov, Sâmbătă 3 (15) Octomvre.

1898.

Tratările pentru pact.

Förte încet decurg între cele două guverne dualiste dela Viena și dela Pesta tratările privitoare la pactul economic, cari tratări s'au reinceput nu mai scim a câtea-ora în intervalul de trei ani și mai bine, de când s'a pronunțat crisa.

Încă nici până astăzi nu se scie, cum cred guvernele, că vor pute rezolva greua problemă. De când camera deputaților din Viena, lăsând la o parte obstrucțiunea, a intrat în discușiunea celor 22 proiecte de lege asupra pactului, nu s'a schimbat până acum nimic în interesul lămuririi situațiunei, ba pare că ea a devenit și mai confusă ca înainte și totuși guvernul Banffy își întemează totă acțiunea prezentă pe speranța, că contelui Thun îi va succede a face, ca majoritatea „Reichsrath“-ului să primescă în cele din urmă proiectele amintite.

Nesiguranței și incurtăturei, ce domnesce în sinul ambelor parlamente și guverne, îi pune vârf cesțiunea cvotei, care scim că, după cum stau ași lucrurile, formeză cea mai grea și delicată problemă, fără a căreia deslegare nici nu se pôte cugeta la o încheiere a pactului.

Scim, că deputațiunile pentru cvotă s'au întrunit zilele acestea în Budapesta. Comitetul de 7 al deputațiunilor austriace a prezentat cu această ocașiă comitetului unguresc nouă propuneri și un nou mod de calculare a cvotei, care pornind dela venitul curat al tutror dărilor directe și indirecte, ajunge la o cvotă pentru Ungaria de 38.5%. Aceste propuneri, precum și calculațiuni, au fost comunicate comitetului de șapte ungar și acesta le-a prezentat deputațiunei pentru cvotă ungare, care

la rândul său a însărcinat cu esaminarea lor pe raportorul ei Dr. Max Falk. Îndată ce acesta va fi terminat lucrarea și va fi raportat deputațiunei ungare, acesta își va precisa poziția sa față cu nouele propuneri și va decide asupra continuării tratărilor. Se crede, că numai pe la finitul lunei se vor întruni din nou deputațiunile pentru cvotă.

Guvernamentalul „Pester Lloyd“ e de părere, că nu se pôte spera la o înțelegere între cele două deputațiuni și că nici în a doua instanță, ce-o formeză parlamentele, nu e de așteptat, că se va pôte stabili o învoelă.

Rămâne deci, ca ultima instanță, decisiunea Coronei, care, după fôia guvernului unguresc, va stabili, probabil, o simplă prolongire a actualului *status quo*, dér care, după legea austriacă, nu pôte să stabilească cvota, decât numai pe un an, așa-dér numai pe anul 1899 și atunci va trebui să începă erăși dela început istoria tratărilor.

Totul va atârna deci de-acolo, dice „P. Loyd“, ca ambele guverne să se unescă în cele din urmă, ca să propună în comun o cifră a cvotei, care să fiă valabilă pentru un șir de ani mai lung și apoi să fiă în stare să câștige pentru această învoelă în fiă-care din cele două parlamente o majoritate.

Aici este însă greutatea cea mare; căci e mare întrebare, dacă guvernele dela Pesta și Viena, ori cât de bine s'ar fi înțeles între sine, vor pute să isbutescă cu propunerea lor în cele două parlamente.

În Viena s'a început erî desbateră proiectelor relative la pact în comisiunea camerei, dér cum se va sfârși, Dumneșeu mai scie. S'a anunțat dinainte, că proiectele vor fi

modificate în favorul intereselor austriace. Nu se scie dér, cum vor eși ele din comisiă. Întrăceea, ne mai vorbind de opoșiția germană, care va face cele mai mari dificultăți guvernului, Cehii declară înainte contelui Thun, că nu-și va pôte asigura o majoritate nici pentru proiectele modificate, decât nu se va decide a face destul dreptelor postulate ale Slavilor și indeosebi ale Cehilor. De aceea deputații cehi și-au rezervat mână liberă în privința pactului.

Tot-odată i-se spune și ministrului-președinte Banffy din partea opoșiției maghiare, că greșesce când se încrede în majoritatea sa cea servilă și că opoșiția e hotărîtă a-i face viața amară, luptând, ca să împedece planul, ce și-l'a făcut în înțelegere cu guvernul austriac.

Acesta e stadiul momentan al mult chinutei cesțiuni dela ordinea zilei.

Provisoriu pentru pact. Ministrul-președinte Banffy a declarat în desbaterile comisiunei economice asupra pactului, care s'au făcut alaltăeri, că singur dela opoșiție atârna, ca proiectele pactului să fiă puse spre desbateră în cameră la timpul absolut necesar, senu eventual din cauza piedecilor fizice, ele să se desbată după timpul amintit. Această declarațiă a ministrului — dice „B. H.“ — membrii comisiunei au interpretat-o în sensul, că cele două guverne contéză cu posibilitatea, că o tôte nisuintele lor, nu vor pute face să se desbată și primescă pactul până la finea anului; cu alte cuvinte, este necesar să se ia măsuri pe cale parlamentară cu privire la decretarea unui *nou provisoriu*. Banffy — sfârșesce aceeași fôie — s'a împretinit în principiu cu gândul la un scurt provisoriu.

„Neie freie Presse“ primesce din Budapesta o corespondență, în care se dice, că la tot casul se va prolongi provisoriuul atât cu privire la pact, cât și cu privire la cvotă. Prin această prolongire contele Thun vré să câștige timp pentru a se apropia de partidele din dreapta.

Cvota. Președintele omisiunei ungare pentru cvotă, Coloman Szell, a raportat celor două subcomisiuni de câte 7, că comisiunea austriacă a stabilit cvota pentru Ungaria cu 38.5%. În urma această, comisiunea ungară a amânât răspunsul, pe motiv, că vré să studieze noua grupare de cifre și socotelî pe baza căroa Austria formuléză această pretensiune. Se crede, că comisiunea ungară va răspunde contra-propunerii austriace în săptămâna viitoare.

Impăratul Wilhelm în Orient.

(Germania, Anglia, tripla alianță și Franca.)

Impăratul Germaniei Wilhelm II a plecat deja alaltăeri din Potsdam în drumul lung ce-l va face la Palestina. Impăratul a sosit alaltăeri sêra în gara de Nord din Viena, de unde s'a dus la gara de Sud și, după o scurtă pauză, a plecat către Veneția.

Înainte de plecarea sa împăratul a adresat o scrisore reginei Victoria a Angliei, scrisore de mare importanță politică, pe care o publică „Daily Post“ din Birmingham. În scrisorea această împăratul își exprimă dorința, că el vré să susțină cea mai strînsă amicițiie între cele două state, ér pentru atingerea acestui scop va folosi tôte mijlocele, ce-i stau la dispoșiție. În Palestina — dice Wilhelm — voi cerceta locurile sfinte cu înclinări pacifice și amicale față de întrégă omenirea.

Nu se pôte trage la îndoială importanța politică a acestei scrisori, dat fiind, că ideia conducătore a împăratului Wil-

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI“.

(21)

Colonelul Baron Urs David de Margina la Solferino și Lissa.

Conferință ținu'tă de Colonelul austro-ungar Francisc Rieger în cercul militar din Sibiu și Brașov, la 2 Ianuarie și 20 Februarie 1898.

— Continuare. —

Ast-fel domină el iute și aci noul teren; el recunoscu îndată, ce și unde lipsesce. El regulă și îndreptă, el creiă și întrebuintă mijlocele cucerite, în modul cel mai util. El înmulți și ridică școlele esistente. El construi și arangiă clădiri corăspundătore scopului, căută și găsi învățatori harnici, îi conduse, dirigiă și supraveghiă. El fu un superior cu vederi largi, însă sever și drept. În toți anii visita el școlele, esamina elevii, înspecta învățatorii și învățătorele, lăuda senu reprima, după merit, și nimerea tot-dêuna adevêrul. Cu ochiul limpede vedea el fondul lucrurilor, pêtrundea inima tuturora și imprăscia lumină și căldură ori unde se înfățișa.

Un om serios, strict în serviciu, era un afabil și plăcut filantrop și prieten al conaționalilor săi în viața socială. El dăruia pe copiii cei mai sîrguitori, ajuta pe părinții senu familiile celor mai lipsiți, chiama pe cei mai de-aprôpe în casa sa, pe cei mai depărtați la masa sa, ori unde i-ar fi întîlnit. O deosebită plăcere avea, când după terminarea unei inspecții, putea să ospeteze pe directorii și învățatorii de școlă la masa sa gătită în res-

taurantul comunei. Dér și la tôte celelalte lucrări culturale ale poporului senu el lua parie activă cu sfatul, senu cu fapta și contribuind ast-fel cu mica sa avere la tôte fundațiunile, promovă după puteri și ridică bunăstarea sa și a conaționalilor săi.

Așa, stărînd în dreapta și în stînga spre a face bine, își putu agonisi și șie-și o frumusică avere, pe care, după mörte, o lăsă eră-și bisericei greco-unite pentru a continua promovarea scopurilor umane. Nefindu-i dat nici din a doua căsătoria a sa, cu vêduva baronesa Witzleben, să aibă vre-un moștenitor, el își creă așa o familiă cu atât mai mare în conaționalii săi, în nenumărații elevi de școlă și în învățatorii lor, prin multe generațiuni.

La bătrânețe însă nu i-a fost dat să fiă scutit de multe dureri. În luna lui Martie a anului 1878 i-a murit a doua sa soțiă, și bărbatul, acum ajuns la etatea de șese-deci și doi de ani, s'a vêdut de a doua-ora singur în căsnicia sa. A avut să suferă și desamăgiri din partea unor rude de-aprôpe, și școlălor sale li-s'au întemplat multe (din partea regimului.—Trad.), de cari el s'a străduit atât de mult și atât de îndelungat să le ferescă. Cu tôte astea el a rămas neînfrânt și viguros până după aniversarea zilei a 81-a a nascerei sale, la 1 Aprilie 1897.

În luna lui Iulie însă s'a simțit de-odată slab și a început a-se ocupa cu posibilitatea sfârșitului său apropiat. Această o făcu cu aceeași liniște, cu care era datat a privi în ochii mörții în lupte și bătălii. El pregăti tôte așa, încât putea să încheie drumul vieței sale în fiă-care zi, în consciința, că n'a rămas nimic, ce nu și-ar fi pus în rând. Totuși curagiul vieței nu și-l perdù, și în-

grijă pentru tot, de ceea-ce el și cei ce-l încungiurau aveau necesitate.

Majorul Maxim a fost de aci încolo acela, care în fiă-care zi îl visita și-l însoția la micile sale preâmbări, pe cari, în mânia stărei sdruncinate a sănătății sale, le făcea în fiă-care zi. Cu majorul vorbea colonelul baron Urs, în chipul său scurt și energetic, despre tot ce voia să rânduescă după mörtea sa. Dér mai urmară încă de aci încolo săptămâni de zile, când el se simția mult mai întărit, câștigând ast-fel nouă speranțe în viață. Bolnav nu a fost Urs nici-decum, somnul lui până în ziua din urmă i-a fost escelent și și pofta lui de mâncare și digestiunea au fost încă până în primele zile ale lunei lui Septemvre admirabile. Dîlnic trebuia să i-se cetescă gazeta, ce-i sosia; cea mai mare plăcere o avea însă atunci, când i-se istorisia câte ceva din timpul juneței sale. Adese-ori doria această foarte tare, și ochii săi străluceau foarte fericiți atunci, când i-se amintea câte-un episod din timpul, când era bărbat tînăr, frumos, svelt ca bradul, care scia să mîne cu atâta dibăciă cei doi cai frumoși negri, ce erau înhămați la trăsura sa; care scia să sufle în corn, spre cea mai mare plăcere a întregi vecinătăți a locuinței sale, și care nu numai o aventură o petrecu îndrăsnit în sburdalnică veselie și putere.

Și această putere îi rămase credincioasă aprôpe până la ultima sa răsufare. Ba el dormi liniștit și neînterupt dela 11 ore din nôtea zilei de 6, până spre 7 ore dimineța a zilei de 10 Septemvre, și închise ochii fără durere și fără a-se vâeta, la 8 1/2 ore. . .

(Finea va urma.)

helm este acum de a câştiga Anglia pentru tripla alianță, în care, eventual, se ducă și pe Turcia. Împăratul Wilhelm nu vrea nici mai mult, nici mai puțin decât a isola cu desăvârșire pe Franța și poporul francez și a-i micșora pretutindeni nimbul.

În Constantinopol s'au făcut pregătiri extra-ordinare pentru primirea lui Wilhelm. Pe câmpul de exerciții de lângă Jildizchiosc se va face o revistă militară, la care va lua parte un corp de armată combinat, format din 12 batalioane infanterie, 2 batalioane de zăuși din Siria, 2 batalioane-zăuși din Albania, 2 batalioane vânători, apoi 4 regimente de cavalerie și 3 regimente artilerie de câmp. Trupele acestea vor fi comandate de Serchet-pașa. Deja de câte-va săptămâni trupele sunt mereu instruite pentru revistă și de două-ori ele au făcut exerciții înaintea Sultanului. Pentru a-se manifesta stima deosebită față de împăratul german, zăușii din Albania au primit uniforme, în colorii alb-negru-roșu, naționale germane.

„Gazeta di Venezia” ocupându-se de călătoria împăratului Wilhelm ține, că prin faptul, că împăratul a renunțat la mergea lui în Egipt, el a vrut să dea o dovadă de intențiunile lui pacifice, cu toate acestea însă diferențele existente în cestiunea protectoratului asupra creștinilor, nu sunt cătuși de puțin delăturate.

Este drept, că Curia romană nu privește cu ochi atât de răi această călătorie, însă drepturile seculare ale Franciei la protectorat, mai ales asupra creștinilor catolici, nu poate să le arunce pradă unui principie protestant. Singur acest protectorat mai susține ați legătura între Franța și Roma, legătură, pe care dacă Roma ar lăsa să se slăbească prin o atitudine vacilantă a ei, ar pricinui resens mare la Francezi și ar rezulta o sguduire mare a catolicismului în Franța.

Ungurii și politica rusescă.

Faimosul orientalist ungar, Vámbéry Armin, a avut o convorbire cu corpondentul unei foi din străinătate asupra politicii Rusiei. „Pol. Ért.” publică întreg cuprinsul acestei convorbiri, în care Vámbéry a desfășurat și sentimentul, de care sunt cuprinși Maghiarii cu privire la politica ce-o urmăresce Rusia.

Vámbéry s'a pronunțat mai întâi asupra manifestului de pace al Țarului Nicolae II, numindu-l „o comedie” și „o tragere pe sfărâ” a puterilor contra Angliei. El contestă ori-ce sinceritate a acestui manifest.

Vorbind despre atitudinea, ce Austro-Ungaria trebuie s'o aibă față de politica Rusiei, orientalistul ungar ține între altele, că între aceste două puteri nu există nici o înțelegere secretă, deo-are-ce interesele Austro-Ungariei în Balcani se ciocnesc cu interesele Rusiei. Influența imperiului moscovit în Orient n'a încetat, din potrivă ea își exercită puterea ați într-o măsură și mai mare și îngrozitoare. Chiar și Bosnia-Herțegovina rămâne sub guvernarea austro-ungară numai până când îi va plăce Rusiei.

Vámbéry arată apoi puterea, de care dispune ați Rusia, marea ei estensiune și numărul locuitorilor ei, care pe timpul lui Petru I era numai de 15 milioane, ați însă e de 90 milioane (Rusia europeană).

— „Dăr Maghiarii n'ar trebui să ia și ei poziție contra Rusiei?” fu întrebat Vámbéry, care răspunde astfel:

— „Fără îndoială. Rusia este inamicul nostru firesc și rublele călătorește își află teren bogat în Ungaria. Nimeni nu ne poate lua în nume de rău, decât în primul rând ne ocupăm de politica interioară (maghiarizarea? — Red.) Aceasta e și necesar, dăr trebuie să ne găndim, că nu numai Austria, ci și Ungaria este un stat, unde politica interioară trebuie să stea în legătură cu cea esteriore. Nu numai în interesul nostru al Ungurilor, ci și în interesul Europei ar trebui să fie, ca monarchia ungară să fie susținută neatinsă, mai ales de când Austria a pornit spre descompunere. Ar fi de dorit deci, ca și politiciii

noștri, ca și pressa, să se ocupe mai adânc cu politica esternă. La noi însă se pune interes față cu afacerile esterne numai pe timpul când sunt sesizate delegațiunile, după aceea se ține: *laissez faire, laissez aller*. Și e păcat, căci c'o astfel de politică nu putem pune stavilă *agitațiunei panslaviste*. Diarele noastre scriu mult despre rublele călătore, fără însă de-ași sfărma capul cu izvorul de unde vin. Rubla totdeauna vine la noi pe căi laterale și ea pornesc din așa numita secție a afacerilor asiatice din Petersburg. Agitatorii panslavisti slovaci din Nordul țării ajung la ruble prin un preot rusesc, ce staționează statornic în Viena (pe care îl cunosc în persoană), se înțelege însă, că în bancnote austro-ungare... Cu puțină cheltuială și cu ceva bunăvoință am pute să ajutăm mult acestui rău. Politicii noștri însă nu se ocupă cu astfel de lucruri, deși acesta e o afacere internă și încă însemnată.”

Vámbéry ține mai departe, că pentru a-se pune stavilă estensiunei puterii rusești, e lipsă în primul rând de *restabilirea Poloniei*, căci Polonia este pentru Rusia călcăiul lui Achille, ea numai acolo ar pute să rănită. O Polonia independentă ar fi piedeca cea mai sigură, ce Europa ar pute să o ridice contra curentului rusesc. Naționalitatea Polonilor din Austria este garantată, sub scutul autonomiei lor ei nu se pot teme de nimic.

Aceste sunt părerile orientalistului maghiar despre politica rusescă și pericolul ce-o involvă ea pentru Maghiari.

Propunerea de desarmare.

Delegații grupurilor interparlamentare s'au întrunit dăunăți la Bruxella și au adresat contelui Muraviev următoarea adresă:

Domnule ministru!

Delegații grupurilor parlamentelor din Europa, formând biroul conferenței interparlamentare pentru arbitragiu și pace, profită cu bucurie de ocaziunea primei lor întruniri, pentru a ruga pe Excelența Vostre de-a prezenta Majestății Sale Împăratului Nicolae al II-lea, espresiunea respectuoșelor felicitări pentru mesajul adresat la 24 August trecut reprezentanților tuturor puterilor acreditate pe lângă Curtea imperială din St. Petersburg.

Am fi recunoscători Ex. V., dacă veți transmite M. S. urările noastre cele mai ferbinti pentru succesul conferenței, care avea de misiune, urmând elocințele noastre cunctive de-a face să triumfe marea concepție a păcii universale și de a cimentea în același timp acordul tuturor statelor prin o consacrare solidară a principiilor de echitate și dreptate, pe cari se întemeiază siguranța statelor și binele popoarelor.

Nimeni mai mult, decât membrii asociațiunei, nu sunt autorizați de a aplauda la această generoasă inițiativă a M. S. Nicolae al II-lea.

Etă împliniți nouă ani de când uniunea noastră, formată din membrii parlamentelor tuturor națiunilor europene, întruniți de bună voie prin devotament pentru cauza păcii, s'a fondat pentru a-se consacra studiului mijloacelor de-a realiza idealul la care, după mesajul Ex. V., trebuie să tindă sforțările tuturor guvernelor și la care sunt câștigate vederile umanitare și marinimose ale M. S. Împăratului.

În acest nobil scop, noi am insistat în mod constant pe lângă toate guvernele pentru adoptarea tratatelor de arbitragiu.

Noi am supus chiar aprecierii lor, un proiect de organizare a unei instituțiuni de arbitragiu, a cărei practicare a prevenit deja multe conflicte.

Rugăm pe Ex. V. de a primi, etc. Delegații grupurilor interparlamentare:

Germania, Schmidt și dr. Hirsch, deputați din „Reichstag”. Austria, Baron Pirquet, fost deputat. Belgia, A. Beernaert, președinte al Camerei și A. Houzeau de Lehaie, senator. Danemarca, Fr. Bayer, fost deputat. Spania, Artur de Marcourt, senator. Franța, Emile Labiche, senator. Anglia, Philipp Stanhope, membru al Ca-

merei comunelor. Italia, Marquisul Pandolfi, fost deputat. Norvegia, John Lund, președintele Lagthingului. Olanda, E. N. Rahusen. Portugalia, Jao de Saiva, România, V. A. Urechia, fost ministru, senator. Suedia, Eduard Wasrinsky. Elveția, Albert Gobat, consilier național.

Pentru conformitatea copiei: Președintele, Houzeau de Lehaie. Secretarul general dr. Albert Gobat.

SCIRILE DILEI.

— 2 (14) Octomvre.

Metropolitul Miron Romanul greu bolnav. Cetim în „Telegraful Român”, ce ni-a sosit astăzi, următoarele: „Cu adâncă durere aducem la cunoștința cetitorilor noștri, că starea sanitară a Escelenței Sale I. P. S. D. Arhiepiscop și Metropolit Miron Romanul s'a întors spre rău, și în ori-ce moment poate intra o catastrofă.”

Adunare extra-ordinară a reprezentanței comunale. Luni, în 17 Octomvre n. 1898, la 3 ore p. m., se va ține în casa Sfatului, sub presiul d-lui vice-șpan Dr. Frideric Jekel, o adunare extra-ordinară a reprezentanței comunale cu următoarea ordine de zi: ocuparea postului de primar, precum și a posturilor, ce prin acesta vor deveni eventual vacante de consilier magistratual (senator), de proto și vice-notar, de asesor la oficiul orfanal, de vice-căpitan al orașului și de comisar de poliție.

Membrii români ai reprezentanței comunale orășenesci vor ține în vederea alegerii de primar etc. Duminecă la 11 ore a. m. o consultare, la care se așteptă să ia cu toții parte. Locul de întrunire va fi la restaurantul de pe promenada de jos (Erdelyi) salonul dela drăpța.

Un frumos exemplu. Cetim în „Drapelul”: Dăna Elena d-r Turnescu, cunoscută și generoasă filantropă, care a dotat atâtea instituțiuni culturale din țera noastră a dăruit suma de 1000 lei pentru edificarea unui local de școală în comuna română Marcoș din Transilvania. Fapta veneratei d-ne Turnescu, al cărei nume va fi săpat pe frontispiciul școlii, este o operă de bine-facere, care alină durerile inimilor române și atrage după sine binecuvântarea atator generații de Români subjugati și amenințați de Unguri cu desnaționalizare. Felicitând pe d-na Turnescu pentru acest frumos exemplu, ne exprimăm speranța, că toți bunii Români, cari dispun de avere, vor avé simțul patriotic, ca să-l imiteze, înlesnind astfel edificarea școlilor, în care cultura și națiunea română își găsește cel mai prețios sprigin și cel mai sigur apărător.

Societatea de lectură „Ioan Popasu” a studenților dela gimnasiul rom. gr. or. din Brașov și-a ținut ședința de constituire pentru anul școl. 1898/99, în 26 Sep. v. a. c. sub conducerea d-lui profesor Nicolae Puican, președintele societății. S'au ales: Vice-președinte I. Șortan, cl. VIII g.; secretar G. Tulbure, cl. VIII g.; vice-secretar T. Suci, cl. VII g.; cassar I. Nemeș, cl. VII g.; controlor C. Potcovă, cl. VIII g.; bibliotecar G. Tocit, cl. VIII g.; vice-bibliotecar G. Gărda cl. VII g. În comisia literară: V. Banciu și D. Stoica, cl. VIII g.; I. Minea și C. Moga, cl. VII g. În comisia bibliografică: G. Todica, cl. VIII g. și I. Găvrus, cl. VII g.

Defilarea dela Roman. Marți, la orele 11 dimineața, s'a făcut la Roman, în prezența M. S. Regelui, defilarea trupelor, cari au participat la manevre. Trupele erau așezate pe câmpul Romanului, lângă satul Carol, pe șoselele Roman-Gadinți și Roman-Luța. M. S. Regele a trecut mai întâi în revistă trupele, în mijlocul uralelor soldaților, apoi încep defilarea, care a avut loc în ordinea următoare, sub comanda d-lui general Iarca, comandantul corpului IV de armată: Vânătorii, regimintele 12, 25, 13 și 14 de linie; batalionul 2 de geniu; regimintele 15, 27, 16 și 29 de linie; regimintele 8, 12 și 4 de artilerie; regimintele 2 și 4 de roșiori; regimintele 7 și

8 de călărași; oficerii și serviciul sanitar. Ținuta trupelor a fost escelentă. La această paradă, M. S. Regele era însoțit de A. S. R. ducele de Saxa-Meiningen, cum și de toți trimiși speciali și atașați militari străini. Publicul a fost cât se poate de numeros, ăr timpul frumos. După defilare, M. S. Regele s'a întreținut, timp de 50 de minute, cu d-nii generali și atașați militari străini, făcând critică manevrelor, ăr la ora 1 din zi Majestatea Sa a plecat la gară, unde era de față o mare mulțime, care a aclamat forțe viu pe augustul Suveran. Pe peronul gării, M. S. Regele a fost întâmpinat cu aceleași onoruri, ca și la sosire. Dănele au oferit Majestății Sale frumoșe buchete de flori. Trenul regal s'a pus în mișcare la ora 1 și 15 m., în mijlocul uralelor nesfârșite ale mulțimei, adunată pe peron. Majestatea Sa a luat dejunul în tren, cu toate persoanele, cari îl însoțiau. Trenul a sosit la Sinaia la orele 8.55 s'era. În stațiunile, unde s'a oprit trenul regal, găurile erau pavoasate și decorate, ăr autoritățile civile și militare, cum și un număr public, erau de față. Pretutindenea, primirea făcut Suveranului a fost forțe călduroasă.

Br. Beck — generalissim. „Slovo Polski” este informată, că Majestatea Sa va numi pe Br. Beck de generalissim al armatei austro-ungare, după altă versiune de inspector suprem, ăr pe vice-mareșalul Fiedler de șef al statului-major. Fiedler este cel mai tiner comandant de corp și rezidă actualmente în Lemberg.

Papa și desarmarea. Se atribue întrigelor guvernului italian faptul, că Sântul scaun dela Roma nici până ați n'a primit invitare la conferența de pace convocată de Țarul, măcar că Papa a fost cel dăntăi, care anii trecuți se ocupase într-o lungă alocuțiune a sa cu ideea desarmării. După cum anunță un diar italian, Papa incurând va da o nouă circulară în cestiunea desarmării, admoniând și rugând pe domnitori, să caute cea mai sigură garanție a păcii în creșterea religioasă.

Ședința socială a societății „Junimea”, care a avut loc Duminecă s'era, a decurs forțe animat — spune „Patria” din Cernăuți. — Au participat cam 60 de membri. Partea oficială a fost presidată de d-l pres. Dragoș Bumbac, care într'un discurs des întrerupt prin aplause, a spus noilor membri mărșul scop al societății. Deosebit de demn a fost momentul, când s'au predat noilor membrii (14 înși) insigniile treicolor. După terminarea părții oficiale a urmat, sub presiul d-lui Dr. Nicu Blandu, partea neoficială a comerșului, care a luat un curs vesel. Un singur lucru s'a remarcat cu regret Duminecă s'era: absența celor mai mulți membrii emeritați și a tuturor membrilor onorari. „Junimea” este singura societate, care legă atât de intim bătrânii de tineri și este un fenomen trist, decât fruntașii noștri trec cu vederea legăturilor, ce le au cu tinerii, cari ne reprezintă viitorul — ține organul român din Cernăuți.

Nou fișpan în comitatul Hunedóra. Alegerea lui br. Szenthereszy, fișpanul actual din comit. Hunedóra, ca deputat, este atât de sigură — ține o fôie din Peșta — încât cercurile mamelucesci de acolo vorbesc deja despre viitorul fișpan. Se afirmă, că acesta va fi br. Alexiu Nopcea, fost inten-dent, din a cărui numire va rezulta o nouă alegere de deputat în cercul Orăștiei.

Pedepsă cassată. Monitorul oficial al honvedilor publică porunca prea înaltă a Majestății Sale monarchului, prin care pedepsă, ce era în us până acum la miliție, „fiară scurte”, va fi cassată la armata comună, la honvedime cât și la gendarmerie. De aici încolo, când un individ trebuie să fie pedepsit pentru insubordinațiune, maximum pedepsei va fi 30 zile arest de casarmă.

Numire. Ministrul unguresc de justiție a numit pe d-l Gavriil Hango, preot și econom la seminariul teologic-pedagogic din

Sibiui, de duhovnic la penitenciarul din Gherla.

Vânzarea mobilelor lui Zola. Din Paris se anunță, că cu toate protestările d-nei Zola și ale d-lui Octave Mirbeau, care a reînnoit înzadar oferta sa de a plăti cei 30,000 lei datorati în urma procesului expertilor caligrafi, portărelel a procedat deju Lună la vânzarea mobilierului lui Zola. Editorul Brasquelle a cumpărat primul obiect, o masă, cu 32,000 de franci. Curioșii erau numeroși.

O pradă rară. Din Laibach se anunță, că în 9 l. c. forestierul Fr. Ales a pușcat pe teritoriul de vânat al baronului Lichtenberg în Rasic (Carinthia) o fiară sălbatecă cu totul neobișnuită. În fine s'a constatat de către omenii speciali, că prada împușcată este o hienă femelă, de care se află numai în Nordul Africii și în Sudul-Asiei, ăr în pădurile Carinthiei până acum nu s'a dat de-o astfel de fiară. Se presupune, că hiena împușcată a scăpat din vre-o menagerie, și astfel s'a rătăcit prin păduri.

Predică. Poimâne (Duminecă în 4 Octomvre v.) va predica în Biserica Sf. Nicolae din Scheit părintele Dr. Vasile Saftu.

Liferare. Camera comercială și de industrie din loc aduce la cunoștința celor interesați, că pentru regia monopolului de tutun reg. ung., sunt a-se lifera pe cale de oferte diferite lucruri de pânzarie pentru timpul dela 1 Ian. 1899—Decemvre 1901. Amănunte se pot căpăta în biroul sus numitei camere.

1. **Aplicarea multiplă** Nu există mijloc mai bun, care se poate aplica la diferite cazuri, ca Molls Franzbrantwein care alină durerile, întărește nervii și mușchii întrebunându-se ca adaos hăi etc. O butelie 90 cr. se poate procura dîlnic prin poste dela farmacistul A. Moll liferantul curței din Viena Tuchlauben 9. În depourile din provincie se se ceră espresă preparatele lui Moll, provădute cu marca de contravenție și subscriere.

Tragedia unui episcop sârbesc.

Am comunicat erî, că episcopul sârbesc de Bacica German *Opacic* din Neoplanta a fost transportat la un sanatoriu din Viena, din cauză, că suferă de-o bôlă ecită de nervi. În privința acésta „A-ny“ primesce din isvor autentic următoarele amănunte:

Nervositatea episcopului era atât de mare, încât în unele momente părea a-și fi pierdut mîntea. Din cauza acésta preotul Cislakovic din Canija-mare, care este o rudeniă a episcopului, plecă în 4 Octomvre n. cu episcopul la Viena, pentru-ca acesta se-și caute de sănătate. Cu același tren plecă și medicul de casă al episcopului, Dr. Stanoievic, care însă, ca nu cum-va prin prezența lui se irite pe bolnavul episcop, luă loc în alt cupeu, așa că episcopul nu scia nimic de el. Dela Teresiopol medicul intră apoi în cupeul, în care se afla episcopul, prefăcându-se, că numai acolo s'a urcat pe tren și că din întâmplare și el călătorește la Viena. Episcopul s'a bucurat și a rugat pe medic să-i servescă ca însoțitor în Viena. Săra sosind în Viena, se duseră cu toții la un oțel. Ajungend aici, episcopul întrebă, decă se află la dispoziție trei odăi, cari să fiă cu ușile împreunate. Fiind-că i-s'a răspuns, că nu se află, episcopul nici n'a voit să se dea jos din trăsură, ci a poruncit vizitiului să mîne mai departe Intr'aceea medicul, vrënd să și câștige nouă date despre starea sufletescă a bolnavului, dișe în ascuns vizitiului, să încungiure câte va strade și apoi să se întorcă la același oțel. Așa s'a și întimplat. De astă-dată însă episcopul s'a dat jos din trăsură fără a mai face nici o observare și fără a-și aduce aminte, că cu câte-va minute înainte fusese la același loc.

Intrând în apartament, episcopul închise imediat ușa și pe însoțitorii săi nu-i lăsă să intre înăuntru. Aceștia bătură timp îndelungat la ușa, dér în zadar. Intr'aceea sosesce un chelner și le spune, că episcopul s'a urcat pe-o ferăstră de către stradă, dă cu picioarele în aer și strigă după poliție.

Se adunase lume multă în jurul oțelului. Deore-ce n'a fost posibil de-a strica ușa, s'a adus repede o scară, care s'a răzimat de părete; un chelner s'a urcat pe scară și pe episcopul, care încă nu se dase jos de pe ferăstră, l'a împins în odăia, unde a intrat și el deschidend ușa.

A doua și dimineața s'a chemat medicul profesor Ebing Krafft, care în prezența doctorului Stanoievic a conversat timp mai îndelungat cu episcopul. De-odată bolnavul se plecă spre profesor și-i șopti ceva la urechiă. Mai târziu Dr. Stanoievic a aflat, că episcopul îl prezentase pe el profesorului, ca nebun.

Profesorul Krafft a declarat, că „casul e foarte trist“ și, la recomandarea lui, episcopul a fost internat în sanatoriul „Swetlin“.

Creștinii în Palestina.

„Figaro“ din Paris publică din incidentul călătoriei împăratului Wilhelm în Orient, nisce date interesante asupra stării creștinilor din Palestina.

Germanii și-au ridicat nu de mult trei case de peregrini în Ierusalim, una catolică și două protestante. Afară de acestea au un mare ospiciu german. Împăratul însuși va lua parte la sfințirea unei biserici, prin ceea-ce protestantismul german se ridică la un rang eminent între confesiunile creștine de pe pământul sfânt.

Rusia are în Ierusalim o casă de peregrini cu vre-o 1000 de paturi, o școlă și un mare ospiciu, în care încep 2000 de peregrini. Rusia are încă afară de acésta trei turnuri de pază, cari comunică prin semne.

Italia, dintre toate puterile europene, a adus cele mai multe jertfe pentru a-și păstra influința în pământul sfânt. Guvernul italian jertfesece anual 2 milioane de franci pentru institute culturale în Palestina. Afară de acésta din timpuri vechi franciscanii italieni provăd instrucția și cultul catolic și ei încasază în Joia mare denarii pentru creștinii din Palestina și cari de ordină se urcă la milioane. Din venitele acestor sume susțin minunatul clastru al Mântuitorului, apoi un ospiciu cu 500 de paturi, numit *Casa Nova*, precum și alte case de binefacere. Peste tot puterea catolică în Ierusalim se află în mîna Italianilor. Patriarhul *Piavi* este franciscan italian, ca și antecesorii săi. Sfântul Mormânt este încredințat paței franciscanilor, tot așa biserica din Vifeim.

Biserica anglicană nu posedă decăt două școli în Ierusalim. — Spania n'are nimic.

Grecii ortodocși și Armenii ortodocși aparțin Rușilor. Greco-catolicii și catolicii armeni sînt independenți, însă, ca și Coptii, foarte săraci.

Francia are foarte multe instituțiuni în Ierusalim. Diferitele orduri călugăresci susțin școle, clastre, spitale și case de peregrini. Școlile franceze sunt renumite în întreg Orientul; ele sunt cercetate de cei mai mulți elevi. În școlile acestea se propune numai în limba franceză, — ceea-ce este ultimul refugiu al influenței franceze în Orient.

Convocare.

Din încredințarea comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, am onore a convoca pe toți membrii și binevoitorii (particulari și corporațiuni civile și bisericesci) din cercurile pretoriale: Oravița, Iam și Moldova, cari doresc a se înscrie de membri ai Asociațiunii, la *adunarea constituantă a despărțământului Oravița pe 29 Octomvre st. n. 1898 la 2 ore d. a în localul băncii „Orăviciana“ de aici.*

Program: 1) Deschiderea adunării prin delegatul asociațiunii. 2) Constituirea biroului. 3) Inscrierea membrilor și răspunderea taxei. 4) Alegerea comitetului cercual. 5) Autenticarea procesului verbal.

Oravița, în 5 Octomvre 1898.

I. Trăilă,
delegatul comitetului central.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei

Cu 1 Octomvre st. v. 1898

s'a deschis nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe șese luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	40 franci
pe șese luni	20 „
pe trei luni	10 „

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

NECROLO. Cu inimă înfrântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoșcuților, că mult iubitul nostru fu și frate **Valeriu Popovic**, după lungi și grele suferințe, fiind împărțat cu sfințele Taine, a încetat din viață astăzi la 2 ore dimineața, în frageda etate de 23 de ani. Rămășițele scumpului defunct se vor ridica din locuința părintescă și se vor depune spre vecinica odihnă în cimiterul gr. ort. din loc.

Săsaș, 30 Sept. st. v. 1898.

Ioan Popovic, Ana Popovic, ca părinți. Ioan Popovic, locotenent, Aurel Popovic, învățător dirig., Paraschiva Stănuț, Zenovie Popovic, cleric a. II, ca frați. George Stănuț, ca cumnat, Elena Popovic, ca cumnată.

Literatură.

„Cosmopolis“. *Revistă internațională* (în 3 limbi) 12 broșuri pe an à 1 fl. 50 cr. (A. Hartleben's Verlag in Wien.) Broșura pe Octomvre 1898 din a. c. a acestei interesante reviste universale are următorul cuprins:

În limba germană: „Uneröffnet zu verbrennen“ (Marie von Ebner-Eschenbach). Die römische Campagna (P. D. Fischer). Chile und Argentinien (Heinrich Linder). Deutsche Bücher (Anton Bettelheim). Das Theater in Berlin (Felix Poppenberg). Politisches in deutscher Beleuchtung („Ignotus“).

În limba engleză: Don Sebastian (W. Somerset Maugham). England and Russia (Edward Dicey, C. B.). The Literary Movement in Germany (John G. Robertson). Sixty Years of the „Revue des Deux Mondes“ (Mdle. Yetta Blaze de Bury). The Theatre in London (Arthur B. Walkley). The Globe and the Island (Henry Norman).

În limba franceză: Les „Noces Noires“ de Guernaham (Anatole le Braz). Stanislas de Guaita, un Rénovateur de l'Occultisme (Maurice Barrès). Le Drame étranger à Paris (Gabriel Trarieux). Le Philosphi de Nietzsche (Stanislas Rzewuski). Gens et Choses de Sicile. III. (Edouard Rod). Le Livre à Paris (Emilie Faguet). Revue du Mois (Francis de Pressensé).

Apendice: Notițe literare și dramatice. Revista scrierilor periodice (nemțese, englezesce și franțuzesce).

ULTIME SCIRI.

Budapeșta, 13 Octomvre. Se susține scirea, că br. Banffy a dat contului Thun o prolongire de termen pentru a-se vedé, decă activitatea parlamentului austriac va duce la rezultat, în ceea-ce privește pactul.

Viena, 13 Octomvre. Foile ce-hice, vorbind despre situațiune, cer dela contele Thun să se apropie mai strins de Cehi, pentru-ca să-și garanteze o majoritate cu țcare să voteze proiectele pactului modificate.

Veneția, 13 Octomvre. Părechia regală italiană a sosit aci din Monza pentru a întâmpina părechia imperială germană. S'au făcut mari pregătiri în vederea unei strălucite primiri a împăratului.

Lundenburg, 13 Octomvre. În drumul său spre Veneția, împăratul Wilhelm a adresat o lungă teleframă împăratului Francisc Iosif la Schönbrunn.

Cetinje, 13 Octomvre. Moștenitorul de tron Danilo a plecat la Veneția, ca să salute pe împăratul Wilhelm în numele principiului Nitchita.

Petersburg, 13 Octomvre. Țarul a adresat împăratului Wilhelm o scrisore autografă, în care îi exprimă dorința de a umbla norocos în Orient. Se dice, că Țarul va invita pe Wilhelm la Yalta, la o revistă de corăbii și la o manevră marină a flotei din Marea-negră.

Belgrad, 15 Octomvre. Intre Serbia și Bulgaria au izbucnit din nou conflicte, în urma cărora guvernul bulgar a refuzat invitarea de a lua parte la manevrele sârbesci. De asemenea guvernul sârbesc a rechemat pe atașatul său militar Vasic din Sofia. Conflictul au produs mare agitație în cercurile politice și diplomatice. Există temerea, că ex-regele Milan se va lăsa răpit la fapte periculoase.

DIVERSE.

Cea mai sănătoasă familie. Rar de tot se întâmplă, ca cinci generații să ia parte la o sărbătoare familiară. Acésta însă totuși s'a întâmplat în Londra cu ocazia nunții de aur a părechii Chapman. Societatea consta din fericita părechie de 70—73 ani, din mamele lor (100 ani), din bunicele sprintene încă, din copii, nepoți și strănepoți. Dôamna Chapman are, care a murit numai înainte cu câțiva ani și care dimpreună cu soțul ei era p'aci să-și sârbeseze nunta de diamant, a avut 9 copii, mare parte în viață. Numărul nepoților face 100, a strănepoților 175 și 19 copii ai celor din urmă. Bêtrâna femeie așa-dér a lăsat după sine 303 de urmași. Părechia, care și-a serbat nunta de aur, a avut nu mai puțin decăt 17 copii, dintre cari trăesc 14, și toți căsătorii. Numărul urmașilor lor încă a trecut peste sută.

Vanitate. În Simferopol a fost judecat de curând procesul unei femei. Crima i s'a dovedit și a fost osândită la 15 ani muncă silnică. Femeia mărturisă, că a vădut 38 de primăveri și mărturisirea acésta i s'a luat la protocol. În sensul unui nou ordin, femeile, cari sunt osândite la muncă silnică și n'au vârsta de 40 ani, trebuie deportate pe Sachalin, insula morții. Femeia nu avea cunoștința de acest ordin și se îngrozi când înțelese, că va fi deportată pe insula morții. Ea deci se grăbi a legitima cu tot felul de documente, că a trecut de 43 ani, însă judecătorii s'au provocat la protocol și n'au voit să-i dea ascultare. Ea a recurat la ministru, dicend, că numai din vanitate a spus, că n'are 40 de ani. Ministru i-a făcut pe voie și a trimis-o în Siberia, unde sôrtea e mai suportabilă, decăt pe insula Sachalin.

Lampă electrică uriașă. Un far luminător din Statele-Unite a fost provădut c'o lampă electrică, a cărei putere de lumină se evaluează la 9 milioane luminări ordinare. Ea poate răspândi lumina în depărtare de 147 kilometri, e ridicată la înălțime de 55 metri și face un cerc luminos de 10 miluri în diametru.

Dr. Sterie N. Ciurcu.

IX Pelikangasse Nr. — 10, Viena.

Consultațiui cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Cărți de cetit.

Dela Tipografia A. Mureșianu din Brașov se pot procura următoarele cărți. Pentru ușurarea cheltuelilor mai bine este a se procura de-odată cu reînnoirea abonamentelor la „Gazeta Transilvaniei“, ori a procura mai multe cărți de odată:

Istoria pedagogiei de V. Gr. Borgovan O cartenouă și de mare interes pentru toți bărbaiții de școlă. Prețul 1 fl. 50 cr. (cu posta 1 fl. 60 cr.)

Nopti de iernă, novele pentru popor de George Simu. Conține vre-o 7 novele cu tendințe morale. Mărimea 250 pag. Prețul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheți, învățători și părinți, prelucrat de Basiliu Rațiu, fost profesor în seminarul din Blășiu er ađi vicar la Făgăraș. Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

„**Curs complet de corespondența comercială**“, de I. C. Panțu, prof. la școlă com. superioară din Brașov. O carte octav mare de 17 côle de tipar, de tot instructivă pentru comercianți și pentru alții, cari stau în legătură de afaceri cu vre-o bancă. terminii comerciali. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomandățiuni și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede și cupoane etc. O recomandăm tuturor, cari se interesează de afacerile de comerț. Se află de vânzare și la administrația „Gazetei“. Prețul 1 fl. 60 cr.

„**Lira Bihorului**“, este o cărticică cu balade populare, adevărată o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de **Antoniu Pop**. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Părintele Nicolae schiță din viața preoților, de **George Simu**. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Cântul în școlă populară, de Iuliu Pop, învățător în Năsăud. Teoria, praxă și fântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite cazuri de morțe, întocmite de **Ioan Popiu**, cunoscutul scriitor bisericesc, (ađi Preposit capitular în Gherla. Conțin vre-o 400 pag. Prețul numai 1 fl. 50 cr. prin postă 1 fl. 60 cr.)

Trandafiri și vioarele se numesc o frumoasă și elegantă carte de poezii populare, culese și ordinate de Ion Pop Reteganul. E o carte de vre-o 200 pag., în care găsim o mulțime de cântece bătrănesci, voinicesci, ostășesci, de bucuria, de dragoste, jale, dor, urit, mânia, necaz, cântece glumețe, dela nunți și altele. **Edițiunea II.** Prețul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

„**Logodnica contelui Stuart**“, povestire din viața Românilor bihoreni, de d-na **L. Rudov-Suciu**. Este o carte de 148 pag. 8°, tipar mărunt, dăr frumos și curat. Prețul numai 50 cruceri (cu porto 55 cr.)

Merinde dela școlă seu învățături pentru popor, de **Dr. Georgiu Popa**. Este o carte mare și foarte ieftină în asemănare cu mărimea ei, dăr și mai ieftină în asemănare cu învățăturile mari și multe, ce se cuprind în ea. Prețul 60 cr. (trimis prin postă 70 cr.)

Opșaguri, cât cioplite, cât pilită și la lume împărțite, de **I. Pop Reteganul**. Sunt vre-o 60 de poezii glumețe. Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

„**Povestea despre prințul Ahmed al Kamel** seu **Pribeagul îndrăgostit**, tradusă de **Dr. T.** Este o istorisire interesantă și bine scrisă. Prețul 30 cr. (Cu posta 33 cr.)

Din cartea d lui **Axentie Severu**, veteranul nostru luptător dela 1848, intitulată „**Răspuns la cartea neagră**“, cu un bogat adaus despre **arderea Aiudului**, se mai pot căpăta esemplare la d-l autor, precum și la Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov, pentru prețul de 1 fl. + 5 cr. porto.

Poesii de Vasiliu Ranta Buticescu. E o bogată colecțiune de poezii, tipărite pe hărți fină și formând un volum de lux. Prețul era la început 1 fl. 20 cr., acum numai 60 cr. (cu posta 70 cr.)

Toaste pentru tot felul de persoane și ocațiuni, de Tit. V. Gheaja, spiritual la institutul de corecțiune din Gherla. Prețul 20 cr. (cu posta 22 cr.)

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente de I. C. Panțu, profesor la școlă comercială superioară din Brașov. O broșură de 48 pagine, în care se arată calcularea intereselor pe ani, pe luni și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit, așa ca să fie înțelese de ori și cine; de-asemena modul de calculare al intereselor la bănci și teoria conturilor curente. — Prețul 40 cr. (1 leu) plus 3 cr. porto.

In viltore, novele și impresii, de distinsul scriitor român A. Vlahuță. Conține 24 scrieri diferite. Prețul 70 cr. (cu posta 75 cr.)

„**Stupăritul**“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economie, de **Constantin Dimian**, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu**.
Redactor responsabil: **Gregeriu Maior**.

Seid.-Damaste 75 kr.
bis fl. 14.65 p. Meter — sowie schwarze, weisse und farbige Heneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.
G. Henneberg's Seiden-Fabriken
(k. u. k. Hofl.), **Zürich.**

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)
sunt a se adresa subscrisei administratiunii. in cazul publicării unui anuntiu mai mult de poată se face scădemēt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.
Administr. „Gazetei Trans.“

Cursul la bursa din Viena.
Din 13 Octomvre 1898.

Renta ung. de aur 4%	119.60
Renta de corone ung. 4%	97.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	97.75
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	119.70
Bonuri rurale ungare 4%	96.10
Bonuri rurale croate-slavone	97.25
Impr. ung. cu premii	161.50
Losuri pentru rez. Tisei și Seghedin	138.20
Renta de argint austr.	101.30
Renta de hârtie austr.	101.05
Renta de aur austr.	120.20
Losuri din 1860.	140.25
Acții de-ale Băncei austro-ungară	902.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	377.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	352.50
Napoleoniori	952 1/2
Mărci imperiale germane	58.87 1/2
London vista	120.30
Paris vista	47.52 1/2
Rente de corone austr. 4%	101.50
Note italiene.	43.85

Cursul pieței Brașov.
Din 14 Octomvre 1898.

Bancnota rom. Cump.	9.48	Vënd.	9.50 1/2
Argint român. Cump.	9.42	Vënd.	9.46
Napoleoniori. Cump.	9.50	Vënd.	9.52
Galbeni Cump.	5.62	Vënd.	5.65
Ruble Rusescei Cump.	126. 1/2	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.70	Vënd.	—
Lire turcescei Cump.	10.73	Vënd.	—
Seris. fone. Albina 5%	101.—	Vënd.	102 —

Praturile-Seidlitz ale lui Moll
Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.
Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoase la stomach și pântee, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôte femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce cresce mereu de mai multe decenii încöce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.
Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătörescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.
Franzbranntwein-ul și sarea este förte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de rēcälă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.
(Pe baza de natron Acid-salicylic)
La întrebuițarea dñlică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătöasă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin **Farmacistul A. MOLL,**
C. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.
Comande din provinciă se efectuează dñlic prin rambursă postală.
La depozite se se cëră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.
Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoșil, Teutsch & Tartler.

ABONAMENTE
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“
Prețul abonamentului este:
Pentru Austro-Ungaria:
Pe trei luni 3 fl. —
Pe șese luni 6 fl. —
Pe un an 12 fl. —
Pentru România și străinătate:
Pe trei luni 10 fr.
Pe șese luni 20 fr.
Pe un an 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.
Pentru Austro-Ungaria:
Pe an 2 fl. —
Pe șese luni 1 fl. —
Pe trei luni 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe an 8 franci.
Pe șese luni 4 franci.
Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.
Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a șreie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.
Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.
Valabil din 1 Octomvre st. n. 1898.

Sosirea trenurilor în Brașov:	Plecarea trenurilor din Brașov:
Dela Budapesta la Brașov: I. Trenul de persoane la 8 ore dim. II. Tr. accel. peste Ciuşiu la 2 ó. 9 m. p. m. III. Trenul mixt la 10 ore 25 min. sêra.	Dela Brașov la Budapesta: I. Trenul mixt la 5 ore 8 min. dimineața. II. Tr. accel. (peste Ciuşiu) la 2 ó. 45 m. p. m. III. Trenul de pers. la 7 ore 48 min. sêra.
Dela București la Brașov: I. Trenul mixt, care circulă numai Vinerea dela Predeală, la 5 ore 20 min. dim. II. Trenul accel. la 2 ore 18 min. p. m. II. Trenul mixt, la 5 ore 20 min. p. m. IV. Trenul de pers., la 9 ore 8 min. sêra.	Dela Brașov la București: I. Trenul de persoane la 3 ore 55 min. dim. II. Trenul mixt la 11 ore a. m. III. Trenul accelerat (ce vine pe la Oradia. Ciuşiu) la 2 ore 19 min. p. m.
Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov: I. Trenul de persoane la 8 ore 25 m. d., (are legătura în St.-Georgi cu Ciuc-Szerda și Ciuc-Gyimes). I. Trenul de persoane la 1 óra 51 m. p. m. II. Trenul mixt, la 6 ore 48 m. sêra, (are legătura cu Ciuc-Szerda).	Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu: I. Trenul de persoane la 5 ore 19 min. dim. (are legătura cu Tușnad) Ciuc-Szerda. 3 ó. 15 m. I. Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m. II. Trenul de pers. la 3 ore 15 m. p. m. (are legătura cu linia Tușnad-Ciuc-Szerda.)
Dela Zêrnesci la Brașov (G. Bartolomeiu). I. Trenul mixt 6 ore 22 min. dim. II. Trenul mixt la 1 óra 12 min. p. m.	Dela Brașov la Zêrnesci (G. Bartolomeiu). I. Trenul mixt la 9 ore și 5 min. a. m. II. Trenul mixt la 3 ore 18 min. p. m.

* V. Un alt tren mixt, care circulă numai Vinerea dela Augustin (Agostonfalva) la 7 ore 4 min. dimineața.